

Forest Stewardship Council®

Vereisten voor het gebruik van de FSC® trademarks door certificaathouders

FSC-STD-50-001 V2-0 NL

Titel:	Vereisten voor het gebruik van de FSC® trademarks door certificaathouders	
Documentcode:	FSC-STD-50-001 V2-0 NL	
Goedkeuring:	9 Oktober 2017	
Contact:	FSC Global Development Charles de Gaulle Strasse 5 53113 Bonn, Germany	
	 +49 (0)228 367 660 +49 (0)228 367 6630 trademark@fsc.org	
© 2017 Forest Stewardship Council AC. Alle rechten voorbehouden. FSC® F000100 Niets uit dit werk wat valt onder het copyright van de uitgever mag worden verveelvoudigd of gekopieerd, in enige vorm of op enige wijze (grafisch, elektronisch of mechanisch, met inbegrip van fotokopieën, opnamen, bandopnamen of informatiezoeksystemen) zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Afgedrukte exemplaren zijn ongecontroleerd en slechts ter referentie. Raadpleeg het elektronische exemplaar op de FSC-website (ic.fsc.org) om er zeker van te zijn dat u de laatste versie gebruikt. Disclaimer: deze vertaling dient uitsluitend als verduidelijking van de oorspronkelijke Engelse tekst. In alle gevallen prevaleert de tekst van FSC-STD-50-001 V2-0 EN.		

De Forest Stewardship Council® (FSC) is een onafhankelijke NGO zonder winstoogmerk opgericht om milieuvriendelijk, sociaal verantwoord en economisch rendabel beheer van de bossen wereldwijd te bevorderen.

De visie van FSC is dat bossen wereldwijd voorzien in sociale, ecologische en economische behoeften en rechten van de huidige én toekomstige generaties.

Inhoud

Inleiding	4
Versie geschiedenis.....	4
A Doel	5
B Scope.....	5
C Ingangsdatum en geldigheidsduur	5
D Referenties.....	5
Deel I: Algemene vereisten	6
1. Basisregels voor het gebruik van de FSC-keurmerken.....	6
2. Beperkingen voor het gebruik van FSC-keurmerken	7
Deel II: Het gebruik van FSC labels op producten.....	8
3. De selectie van het FSC label	8
4. Vereisten rond labels	9
Deel III: Promotie van FSC-gecertificeerde producten en FSC-certificering	12
5. Promotieelementen	12
6. Voorwaarden voor promotioneel gebruik.....	13
7. Beperkingen bij promotioneel gebruik	14
Deel IV: Grafische regels voor labels en promotie	15
8. FSC on-product labels en het FSC-logo.....	15
9. 'Forests For All Forever' keurmerken	17
10. Misbruik van de FSC keurmerken	19
Bijlage A. Beheersysteem voor keurmerkgebruik ('Trademark use management system')...	20
Bijlage B. Bijkomende vereisten rond keurmerkgebruik voor groeps- en multi-site certificering, en projectcertificaathouders	22
Bijlage C. Hoe FSC en FSC-gecertificeerde producten beschrijven	24
Bijlage D. Termen en definities	26

Inleiding

Dit document bevat vereisten en richtlijnen rond het gebruik van de keurmerken van de Forest Stewardship Council door FSC-certificaathouders. Dit omvat het labelen van producten met het FSC-keurmerk, het promoten van de FSC status van producten, alsmede de promotie van de status van de organisatie als FSC-certificaathouder.

Het labelen van producten en het promoten van deze producten door het gebruik van de FSC-keurmerken helpt consumenten een geïnformeerde keuze te maken over de producten en materialen die ze aankopen. Het is belangrijk dat de FSC-keurmerken op een correcte manier gebruikt worden, op een manier die de consument of het breed publiek niet misleidt qua claims rond certificering, en zonder associaties te maken met kwaliteitsaspecten die geen onderdeel zijn van FSC-certificering.

De FSC-keurmerken zijn de meest voor de hand liggende communicatiemiddelen die FSC-certificaathouders kunnen gebruiken om aan te tonen dat hun producten voldoen aan de normen opgesteld door FSC. Als FSC-licentiehouders spelen certificaathouders een belangrijke rol om de gezamenlijke investeringen te beschermen die licentiehouders (als gebruikers) en FSC (als keurmerkeigenaar) gedaan hebben om het FSC-systeem te ontwikkelen. Deze vereisten zijn opgesteld om een accurate communicatie over de betekenis van FSC te garanderen en de uniformiteit van dergelijke communicatie te verbeteren, om zo ook de erkenning van de inspanningen van de licentienemer te vergroten.

FSC biedt hulpmiddelen om certificaathouders te helpen bij het labelen en promoten, zoals:

- een korte handleiding voor het gebruik van FSC-keurmerken, beschikbaar op de FSC-website, die de belangrijkste vereisten in dit document samenvat;
- een online 'trademarkportal' en marketingtoolkit die ondersteuning en gebruiksklare voorbeelden biedt voor het maken van promotiemateriaal in overeenstemming met de FSC-branding;
- een online training over het gebruik van FSC-keurmerken.

De toegang voor certificaathouders tot deze online diensten wordt geregeld via de certificeerder.

Versie geschiedenis

V1-0	De eerste versie van de vereisten, goedgekeurd in januari 2010, combineerde verschillende documenten en verzamelde alle clausules over keurmerkgebruik die eerder werden gepresenteerd in een aantal normen en richtlijnen. V1-0 introduceerde ook nieuwe on-product labels voor het FSC-systeem.
V1-1 & V1-2	Kleine herzieningen in februari en november 2010 verduidelijkten de gebruikte taal en terminologie en verbeterden de grafische vereisten op basis van opmerkingen van belanghebbenden om het gebruik van de nieuwe labels te vergemakkelijken.
V2-0	Er vond een uitgebreide evaluatie plaats om deze huidige versie op te stellen, waarin Motie 29 uit de General Assembly van 2014 werd opgenomen. De vereisten werden vereenvoudigd en de mogelijk geboden aan certificaathouders voor gebruik van een keurmerk beheersysteem (trademark use management system). OPMERKING: De beslissing over de MIX-label tekst is uitgesteld totdat de strategie voor Controlled Wood is goedgekeurd. Het MIX-label dat in deze versie wordt gepresenteerd, kan worden gebruikt totdat deze herziening plaatsvindt, uiterlijk binnen één jaar na goedkeuring van de FSC Controlled Wood strategie..

A Doel

Het doel van deze standaard is om de minimumvereisten vast te stellen en aanbevelingen te doen voor het gebruik van het FSC-keurmerk bij het labelen van en de promotie voor FSC-gecertificeerde producten, en voor de promotie van FSC-certificering door FSC-certificaathouders.

B Scope

De naleving van deze norm is verplicht voor alle FSC-certificaathouders die gerechtigd zijn om de FSC-keurmerken te gebruiken, aangezien hierin het correct gebruik van de FSC-keurmerken uiteengezet wordt. De standaard omvat het gebruik van de FSC-keurmerken op FSC-gecertificeerde producten, het gebruik bij promotie van FSC-gecertificeerde producten en het gebruik voor promotie van de status van de organisatie als FSC-certificaathouder. Deze norm vormt ook de basis voor de evaluatie en goedkeuring door FSC-geaccrediteerde certificeerders van alle gebruik van FSC-keurmerken door certificaathouders.

Vereisten voor het maken van FSC-claims op facturen en leveringsdocumenten worden gedefinieerd in Chain of Custody-standaard FSC-STD-40-004 en worden niet beïnvloed door de vereisten in de voorliggende standaard.

C Ingangsdatum en geldigheidsduur

Datum goedkeuring	Oktober 2017
Publicatiedatum	November 2017
Ingangsdatum	1 maart 2018
Overgangsperiode	1 maart 2018 – 28 februari 2019
Geldigheidsduur	Tot deze wordt vervangen of ingetrokken

Houd er rekening mee dat bestaande voorraden gelabelde producten en promotiematerialen die werden goedgekeurd volgens eerdere versies van deze FSC-norm nog steeds mogen worden gebruikt en gedistribueerd.

D Referenties

FSC-STD-30-010 *Controlled Wood Standard for Forest Management Enterprises*
FSC-STD-40-003 *Chain of Custody Certification of Multiple Sites*
FSC-STD-40-004 *Chain of Custody Certification*
FSC-STD-40-005 *Requirements for Sourcing FSC Controlled Wood*
FSC-STD-40-006 *FSC Chain of Custody Standard for Project Certification*
FSC-STD-40-007 *Sourcing Reclaimed Material for Use in FSC Product Groups or FSC Certified Projects*

Deel I: Algemene vereisten

1. Basisregels voor het gebruik van de FSC-keurmerken

1.1 De Forest Stewardship Council AC (FSC) is eigenaar van de volgende geregistreerde keurmerken (*trademarks*):

(a) de naam 'Forest Stewardship Council'

(b) de initialen 'FSC'

(c) het FSC logo

(d) het 'Forests For All Forever' – trademark

(e) het 'Forests For All Forever' trademark met logo en tekst

1.2 Om deze FSC-keurmerken te kunnen gebruiken, moet de organisatie beschikken over een geldige licentieovereenkomst voor FSC-keurmerkgebruik en een geldig FSC-certificaat.

Opmerking 1. Consultatie in kader van certificering

Organisaties die een certificering voor bosbeheer aanvragen of activiteiten uitvoeren die verband houden met de implementatie van 'FSC Controlled Wood' vereisten, kunnen in de daarvoor vereiste stakeholderconsultatie naar FSC verwijzen door gebruik van de naam en/of de initialen.

1.3 De FSC-licentiecode die FSC aan de organisatie heeft toegekend, moet bij elk gebruik van één van de FSC-keurmerken worden toegevoegd. Het volstaat om de code eenmaal per product of promotiemateriaal te vermelden.

1.4 Het FSC-logo en de 'Forests For All Forever' keurmerken dienen steeds het handelsmerksymbool ® in de rechterbovenhoek te vermelden wanneer de producten of materialen gedistribueerd worden in een land waar het betreffende handelsmerk is geregistreerd. Het symbool ® wordt ook toegevoegd aan 'FSC' en 'Forest Stewardship Council' bij het eerste of meest prominente gebruik in een tekst, waarbij één toevoeging per materiaal voldoende is (bv. in tekst op website of in een brochure). Voor gebruik in een land waar het keurmerk nog niet is geregistreerd, wordt het gebruik van het symbool 'TM' aanbevolen. Het document dat een overzicht biedt van registraties van de FSC-trademarks is beschikbaar in de FSC-trademarkportal en marketingtoolkit.

1.5 De organisatie moet beschikken over een goedgekeurd beheersysteem voor keurmerkgebruik (trademark use management system"), of ieder gepland gebruik van

een FSC-keurmerk ter goedkeuring voorleggen aan de certificeerder. Zie bijlage A voor meer informatie over het beheersysteem voor keurmerkgebruik.

- 1.6 De producten die bedoeld zijn om te worden gelabeld met een 'FSC on-product' label en/of producten die worden gepromoot als zijnde FSC-gecertificeerd, dienen te zijn opgenomen in de scope van de organisatie en voldoen aan de vereisten om het label te dragen, zoals voorgeschreven door de respectievelijke FSC-standaard.
- 1.7 Certificaathouders die aangesloten zijn bij een groepscertificaat of deel uitmaken van een multi-site certificaat en projectcertificaathouders worden verwezen naar bijlage B van deze standaard voor aanvullende vereisten voor FSC-keurmerkgebruik.

2. Beperkingen voor het gebruik van FSC-keurmerken

- 2.1 De FSC keurmerken mogen niet gebruikt worden:
 - a) op een manier die verwarring, misinterpretatie of verlies van geloofwaardigheid in het FSC-certificatieschema kan veroorzaken;
 - b) op een manier die impliceert dat FSC de activiteiten van de organisatie die buiten de certificering vallen onderschrijft, eraan deelneemt, of er verantwoordelijkheid voor draagt;
 - c) om aspecten van productkwaliteit te promoten die niet onder de FSC-certificering vallen;
 - d) in productmerk- of bedrijfsnamen (zoals bv 'FSC Golden Timber') of domeinnamen van websites;
 - e) in verband met *FSC Controlled Wood* of gecontroleerd materiaal. Gebruik voor het labelen van producten of voor iedere vorm van promotie rond aan- of verkoop van gecontroleerde materialen of FSC controlled wood is niet toegestaan. De initialen 'FSC' kunnen alleen gebruikt worden voor het doorgeven van *FSC Controlled Wood* claims in verkoop- en leveringsdocumentatie, volgens de vereisten van FSC Chain of Custody certificering.
- 2.2 De naam 'Forest Stewardship Council' wordt niet vervangen door een vertaling. Eventueel kan een vertaling tussen de haakjes achter de naam als volgt worden opgenomen:

Forest Stewardship Council® (vertaling)

Opmerking 2. Naleving van de vereisten

FSC behoudt zich het recht voor om de toestemming om de FSC-keurmerken te gebruiken op te schorten of te beëindigen als de organisatie niet voldoet aan de FSC-keurmerkvereisten, zoals uiteengezet in deze standaard. De interpretatie van deze regels is voorbehouden aan FSC alleen.

Deel II: Het gebruik van FSC labels op producten

3. De selectie van het FSC label

- 3.1 Om een 'on product' claim te maken, moet de organisatie het juiste FSC-label selecteren op basis van de FSC-claim. Een tekstverwijzing naar de FSC-certificering op een product mag alleen worden gemaakt als aanvulling op een 'on product' label.
- 3.2 De labels die overeenstemmen met de categorieën van claims zijn:

	FSC 100%	FSC Mix	FSC Recycled
FSC claims			
FSC claims specifiek voor producten afkomstig van kleinschalige producenten en/of bosgemeenschappen			FSC Recycled niet van toepassing

- 3.3 De elementen van een 'FSC on-product label' zijn:

* Verplicht element

(*) Verplicht in bepaalde omstandigheden (zie paragrafen 3.6 en 3.7).

- 3.4 Alleen de ontwerpen van FSC-labels die door het *trademarkportal* worden verstrekt of die zijn uitgegeven en goedgekeurd door de certificeerder of FSC, mogen worden gebruikt. Toegang tot het *trademarkportal* wordt geregeld door de certificeerder van de organisatie.

- 3.5 Organisaties zijn verantwoordelijk voor de naleving van nationale vereisten rond productetikettering en wetgeving ter bescherming van consumenten in landen waar FSC-gecertificeerde producten gepromoot, gedistribueerd en verkocht worden.

Opmerking 3. Nationale vereisten en wetten in FSC-audits

FSC-certificeringaudits bieden geen oplossing voor de naleving van dergelijke nationale voorschriften en wetten.

Specificering van het producttype

- 3.6 Het producttype moet worden gespecificeerd, tenzij alle materialen van het product en de verpakking/inhoud FSC-gecertificeerd zijn (zie paragraaf 4.1). Gecertificeerd materiaal mag gespecificeerd worden door het producttype op het label te gebruiken of door een aanvullende tekst naast het label.
Het producttype moet altijd worden gespecificeerd:
- a) op gedrukte publicaties en op schrijfwaren van papier
 - b) op producten die neutrale materialen bevatten die niet van FSC-gecertificeerde ingrediënten kunnen onderscheiden worden (bv: wanneer houtvezels worden gebruikt samen met niet-gecertificeerde, neutrale materialen zoals katoenvezels in papier, dan dient het 'hout' als producttype gekozen te worden in plaats van "papier").
- 3.7 Specifieke productnamen mogen niet worden gebruikt als producttype. Een lijst met producttypen (bijvoorbeeld 'papier', 'hout' ...) vindt u in het *trademarkportal*. Deze zijn bedoeld als brede categorieën. De lijst is niet limitatief en organisaties kunnen via hun certificeerder contact opnemen met FSC met een verzoek om een nieuw producttype (bijvoorbeeld een niet-hout bosproduct) toe te voegen.

Het gebruik van de 'Moebius loop'

- 3.8 Het gebruik van de 'Moebius loop' is optioneel voor gebruik in FSC Mix en FSC Recycled labels.
- 3.9 De 'Moebius loop' mag niet gebruikt worden zonder aanduiding van een percentage-cijfer. Dit cijfer geeft de som weer van post- en pre-consumer gerecycleerde materiaalinhoud, en dient onderbouwd te kunnen worden door controle m.b.t. FSC Chain of Custody vereisten.

4. Vereisten rond labels

- 4.1 Het label mag alleen worden gebruikt indien alle componenten met een herkomst uit bos onder de vereisten voor FSC-certificering vallen, zoals gespecificeerd in FSC-STD-40-004. Verpakkingen gemaakt van op hout gebaseerde materialen worden als een afzonderlijk element beschouwd (naast het verpakte FSC-gecertificeerde product). Merk op dat de verpakking zelf uiteraard ook het gecertificeerde product kan zijn. Een FSC-label kan dus verwijzen naar de verpakking, het verpakte product, of beiden, afhankelijk van de elementen die FSC-gecertificeerd zijn.

- 4.2 Het FSC-label moet duidelijk zichtbaar zijn op het product, de verpakking of beide.

Opmerking 4. Zichtbare labels maken promotie mogelijk

Retailers kunnen FSC-gecertificeerde producten uitsluitend promoten met gebruik van de FSC trademarks wanneer het label zichtbaar is voor de consument.

- 4.3 Wanneer een product FSC-gelabeld is, mogen geen merken van andere boscertificeringsschema's op hetzelfde product gebruikt worden. In catalogi, boeken en soortgelijke FSC-gelabelde publicaties kunnen andere boscertificeringstekens wel gebruikt worden voor het promoten van andere producten en/of voor educatieve doeleinden.

Gebruik van het FSC-logo en/of verwijzing naar FSC als aanvulling op het 'on-product label'

- 4.4 Het FSC-logo met uitsluitend de licentiecode mag rechtstreeks op het product worden aangebracht (bvb via brandmerk) wanneer aanvullend een 'on-product label' gebruikt wordt op de verpakking, als hang-tag, of op een vergelijkbare wijze.
- 4.5 Extra FSC-logo's of een andere verwijzing naar FSC mogen uitsluitend gebruikt worden wanneer een 'on-product' label zichtbaar is voor de consument (zichtbaar zonder de verpakking te beschadigen). Als het 'on-product' label zich aan de binnenzijde van de verpakking bevindt, dan mogen geen extra FSC-logo's, of keurmerken of andere verwijzingen naar FSC aangebracht worden op de buitenkant van de verpakking.

Segregatietekens en het labelen van halffabricaten

- 4.6 De FSC-keurmerken kunnen gebruikt worden om FSC-gecertificeerde materialen in de Chain of Custody te identificeren (als 'segregatietekens') voordat deze producten afgewerkt of afgeleverd worden. Het is niet nodig om dergelijke segregatietekens ter goedkeuring aan de certificeerder voor te leggen. Alle segregatietekens dienen te worden verwijderd voordat deze producten naar het laatste verkooppunt gaan, of wanneer zij worden geleverd aan niet-gecertificeerde organisaties.
- 4.7 Als een organisatie halffabricaten wenst te labelen, mag het FSC-label alleen op een zodanige manier worden aangebracht dat het vóór of tijdens verdere verwerking kan worden verwijderd.

Keurmerkovereenkomst tussen organisaties

- 4.8 Als twee FSC-gecertificeerde organisaties een overeenkomst aangaan waarbij de leverancier producten met de FSC-licentiecode van de koper labelt, moet aan de volgende voorwaarden voldaan worden:
- a) De producten die gelabeld moeten worden, dienen te zijn opgenomen in de certificaatscope van beide organisaties;
 - b) Beide partijen dienen hun certificeerder schriftelijk op de hoogte stellen van deze overeenkomst. Deze informatie moet aangeven welke certificeerder of

certificaathouder met een goedgekeurd beheerssysteem voor keurmerkgebruik verantwoordelijk is voor de goedkeuring van het (de) on-product label(s);

- c) De leverancier is ervoor verantwoordelijk dat de licentiecode van de koper uitsluitend wordt gebruikt voor de in aanmerking komende producten die aan die koper worden geleverd;
- d) Als er door de leverancier onderaannemers ingeschakeld worden, dan is de leverancier ervoor verantwoordelijk dat deze onderaannemers deze FSC-licentiecode uitsluitend gebruiken voor de in aanmerking komende producten die aan de koper worden geleverd;
- e) Beide organisaties houden de overeenkomst ter beschikking bij audits door hun certificeerders.

Deel III: Promotie van FSC-gecertificeerde producten en FSC-certificering

5. Promotionele elementen

- 5.1 Organisaties kunnen FSC-gecertificeerde producten en hun status als FSC-certificaathouder promoten door het gebruik van de FSC-keurmerken (1.1).

Opmerking 5. Teksten over FSC en FSC-gecertificeerde producten

In Bijlage C van dit document worden voorbeelden gegeven van een omschrijving van FSC en FSC-gecertificeerde producten. Voor meer marketingmateriaal: marketingtoolkit.fsc.org

- 5.2 Bij promotie met gebruik van het FSC-logo zijn dit de elementen:

* Verplicht element

De lay-out van dit 'promotioneel logo' is beschikbaar via het *trademark portal*.

- 5.3 Bij promotie met gebruik van de 'Forests For All Forever' keurmerken zijn dit de elementen:

* Verplicht element

De hier gebruikte lay-out . is uitsluitend ter illustratie.

- 5.4 De elementen mogen ook afzonderlijk worden gepresenteerd, bijvoorbeeld op verschillende delen van een webpagina. Ieder element (bv licentiecode) hoeft slechts eenmaal per materiaal te worden gebruikt.

- 5.5 Bij verwijzing naar FSC-certificering zonder gebruik van het FSC-logo of '*Forests For All Forever*'-keurmerken, dient de licentiecode tenminste eenmaal per materiaal te worden vermeld.
- 5.6 Organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van nationale wetgeving inzake consumentenbescherming in de landen waar de producten gepromoot worden en het promotiemateriaal verspreid wordt.

Opmerking 6. Nationale wetgeving ter bescherming van consumenten en FSC-audits
Audits in het kader van FSC-certificering omvatten geen controle op de naleving van dergelijke vereisten en wetten

6. Voorwaarden voor promotioneel gebruik

Promotioneel gebruik voor productpromotie

- 6.1 Het volstaat om de promotie-elementen (zie 5.2 en 5.3) slechts eenmaal in catalogi, brochures, websites, etc. te gebruiken. Als deze zowel FSC-gecertificeerde als niet-gecertificeerde producten vermelden, dan dient een tekst zoals "Let op het FSC-logo voor onze FSC®-gecertificeerde producten" te worden opgenomen bij het gebruik van de promotionele elementen, en dan dienen FSC-gecertificeerde producten duidelijk herkenbaar te zijn. Wanneer één of meerdere producten uitsluitend op verzoek beschikbaar zijn als FSC-gecertificeerd, dan dient dit duidelijk vermeld te worden.
- 6.2 Als FSC-keurmerken standaard gebruikt worden voor promotie op facturen, leveringsbonnen en soortgelijke documenten die zowel gebruikt worden voor FSC-gecertificeerde als niet-gecertificeerde producten, dan moet de volgende of soortgelijke verklaring worden opgenomen: "Uitsluitend producten als zodanig aangeduid op deze factuur zijn FSC®-gecertificeerd."

Promotie-items en beurzen

- 6.3 Het FSC-logo (zie 1.1 (c)) met de licentiecode mag worden gebruikt voor promotionele artikelen die niet te koop zijn, zoals mokken, pennen, T-shirts, caps, banners en bedrijfsvoertuigen.
- 6.4 Als promotionele artikelen geheel of gedeeltelijk van hout zijn gemaakt (bv. potloden of USB-sticks), dan dienen ze te voldoen aan de vereisten voor FSC-labeling conform de vereisten in de standaard FSC-STD-40-004, maar het is niet verplicht om daadwerkelijk een 'on-product' label te plaatsen.
- 6.5 Wanneer FSC-keurmerken worden gebruikt voor promotie op beurzen, dan moet de organisatie:
- a) Duidelijk aangeven welke producten FSC-gecertificeerd zijn, of
 - b) een zichtbare disclaimer opnemen met de vermelding "Vraag naar onze FSC®-gecertificeerde producten" of iets dergelijks indien er geen FSC-gecertificeerde producten worden tentoongesteld.

De tekst die wordt gebruikt om de FSC-certificering van de organisatie te beschrijven, vereist geen disclaimer.

Claims m.b.t. investeringen in FSC-gecertificeerde operaties

- 6.6 Organisaties zijn volledig verantwoordelijk voor het gebruik van de FSC-keurmerken door investeringsmaatschappijen en anderen die financiële claims maken over FSC-gecertificeerde activiteiten van genoemde organisaties.
- 6.7 Dergelijke claims moeten steeds vergezeld gaan van een disclaimer: "FSC® onderschrijft geen enkele financiële claim over beleggingsresultaten en draagt hierin geen enkele verantwoordelijkheid".

7. Beperkingen bij promotioneel gebruik

- 7.1 De FSC-keurmerken mogen niet worden gebruikt op een manier die gelijkwaardigheid met andere boscertificeringsschema's impliceert (bijv. FSC/xxx certificering).
- 7.2 Wanneer ze worden gebruikt op hetzelfde promotiemateriaal als de merken van andere certificeringsschema's, mogen de FSC-keurmerken niet worden gebruikt op een manier die FSC benadeelt waar het gaat om grootte of plaatsing.
- 7.3 Het promotioneel FSC-logo of de '*Forests For All Forever*' keurmerken mogen niet gebruikt worden op visitekaartjes. Een tekstvermelding rond de FSC-certificering van de organisatie, met licentiecode, is toegestaan: bijvoorbeeld "Wij zijn FSC®-gecertificeerd (FSC® C#####)" of "Wij verkopen FSC®-gecertificeerde producten (FSC® C#####)".
- 7.4 FSC-gecertificeerde producten mogen niet worden gepromoot met het logo van de certificeerder alleen.

Deel IV: Grafische regels voor labels en promotie

8. FSC on-product labels en het FSC-logo

Kleur

- 8.1 FSC on-product labels en het FSC-logo dienen te worden gebruikt in de volgende kleurvarianties:

**Groen
negatief**

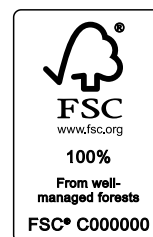
**Groen
positief**

**Zwart-en-wit
negatief**

**Zwart-en-wit
positief**

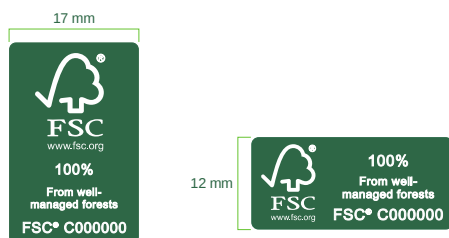
- 8.2 De groene kleur voor reproductie dient Pantone 626C (or R0 G92 B66 / C81 M33 Y78 K28) te zijn.

- 8.3 Als deze standaardkleuren niet beschikbaar zijn voor het afdruckgebied, dan kan in plaats daarvan een beschikbare kleur worden gebruikt die een leesbaar contrast op een effen achtergrond biedt. Het label kan dan worden afgebeeld in positieve of negatieve versies, of transparant.

Grootte en formaat van de on-product labels

- 8.4 FSC-labels kunnen in staande ('portrait') of liggende ('landscape') formaten worden gebruikt.
- 8.5 FSC-labels dienen te worden geprint in een formaat waarbij **alle elementen leesbaar zijn**. De minimale grootte voor het FSC-label is:
- a) in staand formaat: 9 mm in breedte
 - b) in liggend formaat: 6 mm in hoogte.

Aanbevolen minimale afmetingen voor een label met alle elementen

Minimale afmeting voor alle labels

- 8.6 Wanneer het toevoegen van het producttype of de vertaling meer ruimte vereist, kan het staand label in de hoogte en het liggend label in de breedte worden vergroot.
- 8.7 Het gebruik van de afgeronde boord rond het label wordt aanbevolen. Wanneer deze niet wordt gebruikt, mogen de labelelementen niet qua rangschikking gewijzigd of van elkaar gescheiden worden.
- 8.8 Wanneer het technisch niet mogelijk is om de labelelementen onder elkaar af te drukken, zoals bij zeer kleine producten met een beperkt te bedrukken oppervlakte (bijv. pennen, make-upborstels), dan mag een eenregelige rangschikking van labelelementen worden gebruikt. Alle elementen moeten leesbaar zijn met een minimumhoogte van 6mm van het FSC-logo. Ze kunnen onderaan of gecentreerd worden uitgelijnd.

Grootte van het logo

- 8.9 De aanbevolen minimale afmeting van het FSC-logo is 10 mm, en het FSC-logo mag zeker niet minder dan 6 mm hoog zijn. Dit is ook van toepassing wanneer het logo wordt gebruikt als onderdeel van promotioneel gebruik (zie paragraaf 5.2).

Aanbevolen minimale afmeting

Minimale afmeting voor het logo

Plaatsing van het 'on product' label en logo

- 8.10 Er dient voldoende vrije ruimte te zijn rond het label en het logo om ervoor te zorgen dat het geheel overzichtelijk blijft. De minimumruimte wordt berekend door de hoogte van de initialen van het logo 'FSC' te gebruiken.

9. 'Forests For All Forever' keurmerken

Kleur en grootte

9.1 'Forests For All Forever' keurmerken zullen uitsluitend gebruikt worden in de volgende kleurcombinaties:

a) donker- en lichtgroen

b) wit en lichtgroen

c) wit en donkergroen

d) wit

e) zwart

f) donkergroen

Houd er rekening mee dat de kleuren alleen verwijzen naar het handelsmerk en niet naar de achtergrondkleur, die hier alleen wordt gegeven om markeringen met witte elementen weer te geven.

9.2 De groene kleuren bij reproductie zijn:

- a) Donkergroen: Pantone 626C (R0 G92 B66 / C81 M33 Y78 K28)
- b) Lichtgroen: Pantone 368C (R114 G191 B66 / C60 M0 Y100 K0)

9.3 Er mogen geen andere kleuren worden gebruikt. De keurmerken mogen niet worden gebruikt als de vereiste kleuren niet beschikbaar zijn.

9.4 De minimale grootte voor het volledige 'Forests For All Forever' keurmerk is 10 mm hoog, en 6 mm hoog voor het keurmerk met tekst.

Plaatsing van de keurmerken

- 9.5 Er moet voldoende vrije ruimte rondom de keurmerken zijn. De minimale ruimte wordt berekend door de hoogte van de 'FSC-initialen' in het logo te gebruiken.

Vertaling van de keurmerken en slogans

- 9.6 De officiële vertalingen van de 'Forests For All Forever'-keurmerken die door FSC worden verstrekt, mogen alleen worden gebruikt in landen die zijn vermeld in de Keurmerkregistratielijst (*Trademark Registration List*), die beschikbaar is in het *trademark portal* en de online marketingtoolkit. Organisaties mogen geen nieuwe vertalingen maken.
- 9.7 Vertalingen van de slogan 'Forests For All Forever' die goedgekeurd zijn door FSC mogen in tekstformaat worden toegevoegd bij of onder het keurmerk, met inachtnahme van de vrije ruimte.

10.1 De volgende acties zijn niet toegestaan:

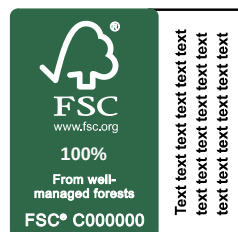
- (a)

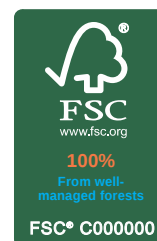
(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

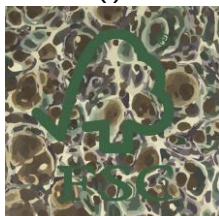
(g)

(h)

(i)

(j)

(k)

Bijlage A. Beheersysteem voor keurmerkgebruik ('Trademark use management system')

1. Algemeen

- 1.1 In plaats van alle beoogde toepassingen van FSC-keurmerken ter goedkeuring voor te leggen aan de certificeerder, kan de organisatie een beheersysteem voor keurmerkgebruik implementeren met een intern controlesysteem. Het systeem, met alle in deze bijlage genoemde voorwaarden, dient door de certificeerder voor gebruik door de organisatie te worden goedgekeurd.
- 1.2 Voorafgaand aan het gebruik van dit intern controlesysteem, dient de organisatie aantoonbaar voldoende inzicht te hebben in de gestelde vereisten door een voldoende aantal opeenvolgende correcte goedkeuringsverzoeken bij de certificeerder in te dienen voor elk type beoogd gebruik (bijv. organisaties die zowel on-product labeling als promotioneel gebruik willen controleren dienen voor beide toepassingen verzoeken ingediend te hebben). Het is aan de certificeerder om te oordelen of de organisatie voldoet aan deze richtlijnen.
- 1.3 Indien een organisatie bij voortduring het FSC-keurmerkgebruik onvoldoende beheerst, dan kan de certificeerder verlangen dat elk keurmerkgebruik ter goedkeuring wordt voorgelegd..

2. Beheerssysteem voor keurmerkgebruik

- 2.1 De organisatie dient een beheersysteem voor keurmerkgebruik te implementeren en onderhouden, in overeenstemming met omvang en complexiteit, dat waarborgt dat steeds aan alle vereisten van deze norm (FSC-STD-50-001 V2-0) wordt voldaan, met de volgende onderdelen:
 - a) de aanwijzing van een vertegenwoordiger van de directie die de algemene verantwoordelijkheid en bevoegdheid heeft voor het voldoen van de organisatie aan alle van toepassing zijnde vereisten;
 - b) implementeren en beheren van gedocumenteerde procedures die zien op controle van het keurmerkgebruik door de organisatie;
 - c) de aanwijzing van het personeel dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van elk van de procedures;
 - d) het definiëren van de scope van het systeem: gaat het om on-product gebruik, , promotie of beiden;
 - e) opleiding van aangewezen personeel de actuele versie van de procedures van de organisatie om hun bekwaamheid te waarborgen bij de implementatie van het beheersysteem voor keurmerkgebruik;
 - f) een volledige en bijgewerkte archivering van keurmerkgoedkeuringen bij te houden, die gedurende minimaal vijf (5) jaar worden bewaard.
- 2.2 Voorafgaand aan elk nieuw gebruik van de FSC-keurmerken, moet de organisatie ervoor zorgen dat het gebruik hiervan wordt gecontroleerd en goedgekeurd door een

intern beheerssysteem voor keurmerkgebruik, of dat hiervoor externe goedkeuring wordt ontvangen van de certificeerder.

- 2.3 Binnen het intern controlesysteem van de organisatie zijn personen belast met de interne controle van het keurmerkgebruik. Deze personen dienen opgeleid te worden rond de vereisten van FSC trademarkgebruik, waarbij de online cursus '*FSC Trademark Training Course for Certificate Holders*' aanbevolen wordt.

Bijlage B. Bijkomende vereisten rond keurmerkgebruik voor groeps- en multi-site certificering, en projectcertificaathouders

1. Specifieke vereisten voor:

a) FSC groepscertificaathouders in bosbeheer

b) FSC groeps- en multi-site-certificaathouders in Chain of Custody

- 1.1 De groepsentiteit (of manager, of hoofdkantoor) moet ervoor zorgen dat elk gebruik van de FSC-keurmerken door de groepsentiteit of haar individuele leden vóór gebruik door de certificeerder wordt goedgekeurd, of dat de groep en haar leden over een goedgekeurd beheerssysteem voor keurmerkgebruik beschikken. Aanvragen voor goedkeuring gericht aan de certificeerder vanuit groepsleden dienen te verlopen via de groepsentiteit of het hoofdkantoor, en de ontvangen goedkeuringen te worden gearhiveerd. Alternatieve werkwijzen kunnen worden goedgekeurd door de certificeerder.
- 1.2 De groepsentiteit mag geen document opstellen voor haar deelnemers dat vergelijkbaar is met een FSC-certificaat. Als individuele lidmaatschapsdocumenten worden uitgegeven, dienen deze verklaringen te worden vermeld:
- a) "Beheert het FSC® certificeringsprogramma van [naam van de groep] "
 - b) "Groepscertificering door [naam certificatie-instelling]"
- 1.2 Er mogen geen andere namen of keurmerken van andere boscertificeringsschema's worden vermeld op de lidmaatschapsdocumenten (conform clausule 1.2) die door de groep zijn uitgegeven in verband met FSC-certificering.
- 1.4 Subcodes van (groeps)leden mogen niet worden toegevoegd aan de licentiecode.

2. Specifieke vereisten voor FSC-projectcertificering (certificaathouders of kandidaat-certificaathouders)

- 2.1 De projectmanager is verantwoordelijk voor voorleggen aan de certificeerder van elk gebruik van de FSC-keurmerken m.b.t. het project, en dit voorafgaand aan gebruik.
- 2.2 Het promotioneel gebruik van FSC-keurmerken mag uitsluitend verwijzen naar het project zelf en niet naar partijen die bij het project betrokken zijn.
- 2.3 Het gebruik van FSC-keurmerken door partijen betrokken bij het project op briefpapier is niet toegestaan .
- 2.4 Zodra het project bij de certificeerder geregistreerd is als 'project in aanvraag', kan een van de volgende verklaringen worden opgenomen voor bewegwijzering en gedrukte materialen: "FSC-gecertificeerd hout dat bedoeld is voor [dit project]" of " Producten afkomstig van verantwoord bosbeheer".

- 2.5 Het jaar waarin het certificaat is afgegeven, moet altijd vermeld of opgenomen worden in het communicatiemateriaal.
- 2.6 Zodra het project is voltooid en het certificaat is afgegeven, kan het juiste FSC-logo worden gebruikt in promotie van het project, of indien wenselijk gebruikt worden op borden, spandoeken en andere materialen. Een producttype moet altijd worden opgegeven, zowel bij een volledige projectcertificering (bv. huis) als bij een partiele projectcertificering (bv vloeren, timmerwerk).
- 2.7 Voor 'volledige projectcertificering' kan het project, zodra het certificaat is uitgegeven, worden beschreven als een FSC-gecertificeerd project. Bijvoorbeeld "FSC-gecertificeerd huis/kantoor/...".
- 2.8 Voor 'partiele projectcertificering' dienen, zodra het certificaat is uitgegeven, de FSC-gecertificeerde elementen te worden genoemd bij elk gebruik van de FSC-keurmerken. Bijvoorbeeld: "Het binnentimmerwerk / binnenschrijnwerk in deze kantoren is FSC-gecertificeerd".
- 2.9 Als de uiteindelijke projecteigenaar niet betrokken was bij de projectcertificering, moet de projectmanager een formeel ondertekend en gedateerd document verstrekken met de licentiecode, het jaar van uitgifte en de scope van het certificaat. Dit document dient geverifieerd te zijn door de certificeerder, en stelt de eigenaar in staat om voor toekomstig FSC-keurmerkgebruik bij FSC om goedkeuring te vragen.

Bijlage C. Hoe FSC en FSC-gecertificeerde producten beschrijven

Hier volgen enkele voorbeelden van manieren om FSC en FSC-gecertificeerde producten te beschrijven. Deze lijst is niet beperkend, andere alternatieven zijn zeker ook mogelijk zolang ze de betekenis van FSC correct overbrengen. Voor meer ideeën en inspiratie, en/of voor het maken van marketingmateriaal kunt u terecht op marketingtoolkit.fsc.org.

Hoe FSC te omschrijven:

- De Forest Stewardship Council® (FSC®) is een mondiale, non-profit organisatie die streeft naar verantwoord bosbeheer wereldwijd. FSC stelt standaarden op gebaseerd zijn op principes voor verantwoord bosbeheer die ondersteund worden door ecologische, sociale en economische partijen. Voor meer informatie kunt u terecht op: www.fsc.org
- De Forest Stewardship Council® is een internationale, non-profit organisatie gericht op promotie van verantwoord bosbeheer waarbij rekening wordt gehouden met ecologische, sociale en economische waarden van het bos. Voor meer informatie kan u terecht op: www.fsc.org
- FSC® draagt bij aan de promotie van verantwoord bosbeheer wereldwijd.
- FSC® zorgt voor de bossen van de toekomstige generaties.
- FSC® zorgt voor bossen en de mensen, dieren en planten die hiervan afhankelijk zijn.

Hoe een product met een FSC-label of claim te omschrijven:

- Door te kiezen voor dit product, draagt u bij aan behoud van bossen wereldwijd. Meer informatie: www.fsc.org
- Door te kiezen voor dit product, draagt u bij aan verantwoord bosbeheer wereldwijd.
- Het FSC®-keurmerk geeft aan dat de materialen gebruikt in dit project afkomstig zijn uit verantwoord beheerde bossen [zie label-specifieke tekst]
- Het FSC®-keurmerk geeft aan dat de materialen gebruikt in dit product van verantwoorde herkomst zijn.

100% label

- Uitsluitend [materiaal/vezels] afkomstig uit FSC®-gecertificeerde bossen zijn in dit product gebruikt.
- Dit product is gemaakt van FSC®-gecertificeerd [materiaal].
- Het [materiaal] in dit product komt uit verantwoord beheerde FSC®-gecertificeerde bossen.
- Het FSC® label geeft aan dat het hout geoogst is met respect voor mensen, planten en dieren en het milieu.

Mix label

- Dit product is gemaakt van FSC®-gecertificeerd en ander gecontroleerd materiaal.

- Dit product is gemaakt van materiaal afkomstig uit goed beheerde, FSC®-gecertificeerde bossen en andere gecontroleerde bronnen.
- Dit product is gemaakt van materiaal afkomstig uit goed beheerde, FSC®-gecertificeerde bossen, gerecycleerde materialen en andere gecontroleerde bronnen.
- Dit product is gemaakt van materiaal afkomstig uit goed beheerde, FSC®-gecertificeerde bossen en gerecycleerde materialen.
- Dit product is gemaakt van gerecycleerde materialen en andere gecontroleerde bronnen.

Zeg niet dat producten met een 'Mix' label gemaakt zijn uit materiaal uit verantwoord beheerde of goed beheerde bossen zonder te verwijzen naar de andere bronnen die gebruikt zijn.

Recycled label

- Het hout in dit product is gerecycled.
- het FSC® label [op dit product] waarborgt het verantwoord beheer van bossen wereldwijd.

Zeg niet dat een product met een 'Recycled' label gemaakt is van materiaal uit verantwoord beheerde of goed beheerde bossen.

Smallholder label

- Het FSC®-label betekent dat [materiaal] voor dit product is afkomstig is uit bossen van kleinere boseigenaren of lokale gemeenschappen.
- Het FSC® label geeft aan dat het hout is geoogst met respect voor kleinere boseigenaren, mensen, planten en dieren en het milieu.

Bijlage D. Termen en definities

Voor de toepassing van deze standaard zijn de termen en definities in FSC-STD-01-002 *FSC Glossary of Terms* en het volgende van toepassing.

Certificaat: Een document dat is uitgegeven volgens de regels van een certificatiesysteem, dat aangeeft dat er voldoende vertrouwen is dat een afdoende geïdentificeerd product, proces of dienst in overeenstemming is met een specifieke norm of ander normatief document (ISO / IEC Guide 2: 1991 paragraaf 14.8 en ISO / CASCO 193 paragraaf 4.5).

Certificeerder: Een instantie die conformiteitsbeoordelingsdiensten verleent en die het voorwerp kan zijn van accreditatie (aangepast overgenomen uit ISO/IEC 17011:2004 (E)).

Gecontroleerd materiaal: Inputmateriaal dat geleverd is zonder een FSC-claim en dat beoordeeld in overeenstemming is met de eisen van de standaard FSC-STD-40-005 *Requirements for Sourcing Controlled Wood*.

FSC-gecertificeerd product: een product dat voldoet aan alle toepasselijke certificeringseisen en dat in aanmerking komt om verkocht te worden met FSC-claims op facturen en gepromoot zal worden met de FSC-labels. FSC Controlled Wood wordt niet beschouwd als FSC gecertificeerd product.

FSC Controlled Wood: Materiaal of product met de 'FSC Controlled Wood' claim.

FSC trademark licentie overeenkomst: Het wettelijk document ondertekend door de organisatie dat het gebruik van de FSC-keurmerken toestaat (het 'gelicentieerde materiaal').

FSC trademark licentie code: Identificatiecode uitgegeven aan organisaties die een FSC-keurmerklicentieovereenkomst hebben ondertekend. Voor certificaathouders is dit in de vorm FSC® C #####. Het wordt gebruikt om de organisatie in de FSC-licentiehoudersdatabase te identificeren en dient bij elk gebruik van de FSC-handelsmerken te worden vermeld.

FSC trademarks: FSC heeft verschillende geregistreerde keurmerken: (a) het FSC-logo; (b) de initialen 'FSC'; (c) de naam 'Forest Stewardship Council'; (d) het 'Forests For All Forever - full' keurmerk; en (e) het 'Forests For All Forever - logo met tekst' keurmerk.

groepsentiteit: De entiteit die een aanvraag voor groepscertificering indient en die een groepscertificaat bezit. De groepsentiteit kan een individu, een coöperatie, een vereniging of een andere soortgelijke rechtspersoon zijn.

Moebius loop: symbool bestaande uit drie pijlen die een lus vormen. Het percentage geeft het gedeelte van het gerecycleerde post- en pre-consumer-materiaal aan dat voor het product is gebruikt.

Niet-houtachtig bosproduct (NFTP): Elk bosproduct met uitzondering van hout, met inbegrip van andere materialen verkregen van bomen zoals harsen en bladeren, alsook andere plant- en dierproducten. Voorbeelden zijn onder andere bamboe, zaden, vruchten,

noten, honing, palmbomen, rubber, kurk, sierplanten en andere producten die afkomstig zijn uit een bossysteem.

On-product label: geheel van vereiste informatie die een zichtbare FSC claim maakt over de materialen die gebruikt zijn in een product, en is aangebracht op het product of de verpakking.

Organisatie:: Geregistreerde juridische entiteit die een FSC-licentieovereenkomst heeft ondertekend en in het bezit is van een geldige FSC chain of custody-certificaat of een gezamenlijk FSC-bosbeheer en chain of custody-certificaat, inclusief groepsentiteiten, leden van multi-site, groepsbosbeheer, chain of custody-certificeringsregelingen en gebruikers van projectcertificering.

Post-consumer teruggewonnen materiaal: materiaal dat is teruggewonnen van een consumentenproduct of commercieel product dat gebruikt is overeenkomstig het bestemde doel, door een individu of huishouden, of door een commerciële, industriële of institutionele faciliteit in de rol van eindgebruiker van het product.

Pre-consumer teruggewonnen materiaal: materiaal dat is teruggewonnen uit een secundair productieproces of tijdens verwerking verder terug in het productieproces, waarbij het materiaal niet doelbewust is geproduceerd, ongeschikt is voor eindgebruik en niet op locatie kan worden hergebruikt in het productieproces waaruit het is voortgekomen..

Product type: Voor de toepassing van deze vereisten, is een lijst beschikbaar in het *trademarkportal* met beschrijvingen die gebruikt kunnen worden in een FSC label op een product, zoals bijv. "hout" of "kurk".

Small and community producer: Een bosbeheereenheid (FMU) of een groep FMU's die voldoet aan de definitie voor kleine en met lage intensiteit beheerde bossen (FSC-STD-1-003a) en addenda. Een FMU moet voldoen aan de eigendoms- en beheerscriteria die zijn gedefinieerd in FSC-STD-40-004.

Trademark portal: De online service voor het leveren van de FSC-labels en -logo aan organisaties die het recht hebben om FSC-handelsmerken te gebruiken.

Beheersysteem voor keurmerkgebruik: Een kader/procedure zoals beschreven in Bijlage A van deze standaard, dat/die gebruikt kan worden door een certificaathouder om correct gebruik van FSC-handelsmerken te waarborgen.

Werkwoordvormen in de bepalingen

[Bewerkt overgenomen uit ISO/IEC Directives Part 2: Rules for the structure and drafting of International Standards]

- 'dient te' (shall): geeft een eis aan die strikt moet worden nageleefd om aan de standaard te voldoen.
- 'wordt aangeraden' (should): geeft aan dat er verschillende mogelijkheden zijn waarvan er een wordt aanbevolen als bijzonder geschikt, zonder andere te noemen of uit te sluiten, of dat een bepaalde handelswijze de voorkeur heeft maar niet per se vereist is.

- 'mag' (may): geeft aan dat een handelswijze toelaatbaar is binnen de grenzen van het document.
- 'kan' (can): wordt gebruikt om uit te drukken dat iets mogelijk is, hetzij materieel, fysiek of causaal.

Forest Stewardship Council®

ic.fsc.org

FSC International Center GmbH
Charles-de-Gaulle-Straße 5 · 53113 Bonn · Germany

All Rights Reserved FSC® International 2017 FSC®F000100